

státní závěrečná zkouška

Řízení bezpečnosti a rizika

Letní semestr 2011

Obsah

1	Objasněte pojem „řízení bezpečnosti“ a v čem spočívá jeho význam. <i>V čem spočívá řízení bezpečnosti a jak se dosáhne zvýšení bezpečnosti. Vysvětlete význam krizového řízení jako nástroje řízení bezpečnosti. Vyjmenujte krizové stavy a na základě jakých právních norem a podmínek jsou vyhlášovány.</i>	4
2	Jak chápeme pojem „řízení bezpečnosti území“ a v čem spočívá jeho význam <i>Jaké činnosti lze pod pojmem řízení bezpečnosti území zahrnout. Objasněte význam plánování pro řízení bezpečnosti území. Jaký je význam veřejné správy (státní správy a územní samosprávy) pro řízení bezpečnosti území.</i>	5
3	Popište a objasněte bezpečnostní zájmy a bezpečnostní systém ČR <i>Vyjmenujte životní a strategické zájmy. Vyjmenujte základní složky řízení bezpečnosti ČR. Vysvětlete význam a úlohu ústředního krizového štábu pro řízení bezpečnosti.</i>	7
4	Objasněte význam typových plánů pro řízení bezpečnosti <i>Z čeho se při zpracování typových plánů vycházelo a kdo za jejich zpracování zodpovídá. Na jaké oblasti jsou tyto plány zaměřeny. K čemu typové plány především slouží a při zpracování jakých dokumentů je z nich vycházeno. Které typové plány mají největší vliv na přípravu a řešení krizových situací v rámci resortu Ministerstva vnitra.</i>	8
5	Objasněte a popište fáze řízení bezpečnosti a typy řízení <i>Jaký význam mají správně prováděná preventivní opatření pro zamezení (předcházení) vzniku mimořádných událostí a krizových situací. Jaké jsou specifické zvláštnosti systému prevence závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a jaké nejdůležitější dokumenty jsou pro tyto účely zpracovávány na úrovni kraje.</i>	9
6	Jaký je význam cvičení orgánů krizového řízení pro řízení bezpečnosti <i>Objasněte význam cvičení orgánů krizového řízení pro přípravu na řešení krizových situací a proces jejich plánování a přípravy. Vysvětlete rozdíl cvičení orgánů krizového řízení od jiných typů cvičení bezpečnostních složek. V čem spočívá význam vyhodnocení výsledků cvičení orgánů krizového řízení pro zvýšení bezpečnosti.</i>	11
7	Objasněte význam a úlohu orgánů státní správy a územní samosprávy pro řízení bezpečnosti <i>Objasněte rozdílnost obsahu zaměření ústředních správních orgánů a orgánů samosprávy na problematiku řízení bezpečnosti území. Vyjmenujte hlavní zaměření samostatného působení kraje v oblasti bezpečnosti. Objasněte pojem pracoviště krizového řízení.</i>	13
8	Popište význam a úlohu integrovaného záchranného systému pro řízení bezpečnosti za zaměřením na stupeň kraj. <i>Popište specifičnost a zvláštnost tohoto systému od jiných forem organizace a řízení. Popište místo a úlohu hetmana kraje v tomto systému. Které právní předpisy a další předpisy upravují činnost IZS? Jaké jsou základní složky IZS a které právní předpisy upravují činnost základních složek IZS? Kdo koordinuje zásah v místě nasazení složek IZS? Vysvětlete význam jednotlivých stupňů poplachů.</i>	14
9	Popište význam a úlohu veřejné správy pro řízení bezpečnosti. <i>Vysvětlete význam pojmu „udržitelný rozvoj“ a úlohu veřejné správy při jeho zabezpečování. Jaké jsou nástroje veřejné správy pro řízení bezpečnosti a odvrácení vzniku krizových situací. Objasněte význam výchovy a vzdělávání občanů pro řešení mimořádných událostí a krizových situací.</i>	15
10	Objasněte význam a úlohu krizového plánu pro řízení bezpečnosti na úrovni kraj. <i>Z jakých právních předpisů a dalších dokumentů je při jeho zpracování vycházeno. Popište způsob zpracování jednotlivých částí krizového plánu kraje s důrazem na zodpovědnost za přípravu podkladů a konečné zpracování. Objasněte úlohu a význam obce při zpracování krizového plánu kraje a jaké dokumenty v rámci krizového plánování se na úrovni obce zpracovávají.</i>	16
11	Objasněte význam havarijního plánování pro řízení bezpečnosti na stupni kraj. <i>Na základě jakých právních předpisů a dalších podkladů se zpracovává havarijní plán kraje, z čeho se skládá a kdo zodpovídá za jeho zpracování. Objasněte vzájemnou vazbu havarijního plánu kraje na krizový plán kraje. Objasněte význam pojmu „zóna havarijního plánování“, „vnitřní havarijní plán“ a „vnější havarijní plán“.</i>	17
12	Vysvětlete význam využití „kontrolního seznamů“ a „případových studií“ pro hodnocení rizik v oblasti řízení bezpečnosti území <i>Objasněte význam odborných znalostí, konkrétní problematiky a formulování otázek pro kvalitní zpracování kontrolního seznamu. Kde jste se setkal/la s využitím kontrolních seznamů v praxi a jak hodnotíte jejich přínos. Kde jste se setkal/la s využitím případových studií v praxi a jak hodnotíte jejich přínos.</i>	18
13	Objasněte pojem „vnitřní bezpečnost“ a jeho místo v systému řízení bezpečnosti <i>Objasněte místo a úlohu (působnost) resortu Ministerstva vnitra v oblasti bezpečnosti státu. Popište úlohu MV při zajišťování vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku a ochrany obyvatelstva při živelních pohromách a haváriích. Které správní úřady jsou především zapojeny do zajišťování plnění úkolů v oblasti ochrany ekonomiky a plánování civilních zdrojů.</i>	19
14	Objasněte pojmy základní funkce státu, kritická infrastruktura, objekty důležité pro obranu státu a objekty možného napadení a jejich využití pro řízení bezpečnosti <i>Jak je zajištěna bezpečnost významných prvků a subjektů kritické infrastruktury. Co jsou to průřezová a odvětvová kritéria a jaký je jejich význam. Objasněte pojmy „objekty možného napadení“ a „objekty důležité pro obranu státu“. Na základě jakých právních předpisů a za jakým účelem se jejich seznamy zpracovávají a kdo zodpovídá za jejich zpracování.</i>	20
15	Objasněte význam dokumentu „Bezpečnostní strategie ČR“ pro řízení bezpečnosti. <i>Z jakých hlavních částí (oblastí) se „Bezpečnostní strategie ČR“ skládá. Při zpracování kterých dokumentů se z „Bezpečnostní strategie ČR“ vychází. Jaký je vztah mezi dokumenty „Bezpečnostní strategie ČR“ a „Vojenská strategie ČR“.</i>	21
16	Vysvětlete rozdílnost plnění úkolů kraje v rámci „havarijního plánování“ a „krizového plánování“	

	<i>Jaké základní dokumenty se zpracovávají na úrovni kraje pro potřeby havarijního plánování a krizového plánování. Co to je povodeň? Jaké druhy povodně znáte? Jaká konkrétní rizika souvisí s povodní? Jaká opatření jsou nejúčinnější pro bezpečnost území s ohledem na povodně? Uveďte příklady účinných opatření. Objasněte úlohu hejtmána v rámci krizového plánování.</i>	22
17	Objasněte význam dokumentů „Bezpečnostní zpráva“ a „Plán fyzické ochrany“, které se zpracovávají na základě ustanovení zákona č. 59/2006 Sb.	
	<i>Kdo je povinen tyto dokumenty zpracovat a jaký mají hlavní obsah. Uveďte význam Policie ČR v souvislosti se zpracováním těchto dokumentů. Uveďte úlohu a význam krajského úřadu při využití informací uvedených v těchto dokumentech.</i>	24
18	Objasněte význam Bezpečnostní rady státu pro řízení bezpečnosti	
	<i>Kdo jsou její členové a na základě jakých dokumentů pracuje. Vyjmenujte jednotlivé výbory BRS a jaká je jejich úloha. Jaká je úloha BRS za „běžného stavu“ a po vyhlášení krizových situací.</i>	25
19	Objasněte význam a popište systém zajištění přípravy hospodářských opatření pro krizové stavy a přijetí hospodářských opatření po vyhlášení krizových stavů	
	<i>Z jakých právních předpisů a upřesňujících dokumentů je vycházeno. Objasněte pojmy „nezbytná dodávka“ a „mobilizační dodávka“. Jaké dokumenty se v souvislosti se zajištěním přípravy hospodářských opatření zpracovávají na úrovni kraje. Jak je zabezpečena (jakými dokumenty upravena) příprava hospodářských opatření a přijetí hospodářských opatření po vyhlášení krizových stavů v rámci Ministerstva vnitra České republiky a Policie České republiky. Jaký je význam této úpravy.</i>	26
20	Objasněte úlohu a význam bezpečnostních rad a krizových štábů kraje a obcí.	
	<i>Na základě jakých právních předpisů jsou zřizovány a kdo je jejich předsedou. Jaký je vztah mezi bezpečnostní radou kraje či obce a příslušným krizovým štábem. Popište rozdílnost v plnění úkolů bezpečnostní rady obce při řešení mimořádných událostí a krizových situací.</i>	27
21	Popište systém zabezpečení ochrany před povodněmi na stupni kraj.	
	<i>Z jakých právních předpisů a dalších dokumentů je vycházeno. Jaké jsou stupně povodňové aktivity. Jaký je vztah mezi povodňovou komisí obce, bezpečnostní radou obce a krizovým štábem obce při povodni? Objasněte úlohu hejtmána v rámci koordinace činnosti po vzniku povodně na území kraje.</i>	28
22	Objasněte význam a přínos typových činností složek integrovaného záchranného systému při řešení mimořádných událostí.	
	<i>Proč bylo k jejich zpracování přistoupeno a z jakých podkladových materiálů (právní předpisy, směrnice apod.) je při jejich zpracování vycházeno. Vysvětlete význam katalogu typových činností. Jaký je hlavní obsah listu velitele zásahu a listu operačních středisek.</i>	30
23	Vysvětlete význam a úlohu bezpečnostních složek v systému řízení bezpečnosti.	
	<i>Vyjmenujte jednotlivé bezpečnostní složky a podle jaké legislativy se řídí při plnění svých úkolů. Jak je upraven vztah mezi orgány státní správy, krizovými orgány a bezpečnostními složkami.</i>	31
24	Objasněte důvod potřeby omezení práv a svobod při řešení krizových situací.	
	<i>Za jakých podmínek lze práva a svobody občanů omezit. O jaká konkrétní omezení se jedná. Jakým způsobem jsou občané o těchto opatřeních informováni.</i>	33
25	Objasněte význam ochrany kritické infrastruktury v rámci řízení bezpečnosti	
	<i>Co se pod pojmem kritická infrastruktura, ochrana kritické infrastruktury, prvek a subjekt kritické infrastruktury a průřezová a odvětvová kritéria rozumí. Jaký je cíl ochrany kritické infrastruktury. Jaké materiály byly v posledním období k této problematice projednávány a následně přijaty.</i>	35
26	Objasněte úlohu význam a obsah dokumentu Koncepte ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020 v rámci řízení bezpečnosti.	
	<i>Objasněte způsob a zodpovědnost za zajišťování a provozování systému varování. Jaká je úloha civilního nouzového plánování v rámci této koncepte.</i>	36

Zkratky:

BR – bezpečnostní rada

KŠ – krizový štáb

EKI – evropská kritická infrastruktura

ChrZ – chráněné zájmy – životy, zdraví a bezpečí lidí, majetek a veřejné blaho, ŽP a infrastruktury

IZS – integrovaný záchranný systém

KI – kritická infrastruktura

KrSt – krizový stav

KŘ – krizové řízení

KS – krizová situace

KŠ – krizový štáb

KÚ – krajský úřad

MU – mimořádná událost

ŘB – řízení bezpečnosti

SÚ – správní úřad

VS – veřejná správa

ZaLP – záchranné a likvidační práce

ZHN – zbraně hromadného ničení

1 Objasněte pojem „řízení bezpečnosti“ a v čem spočívá jeho význam.

V čem spočívá řízení bezpečnosti a jak se dosáhne zvýšení bezpečnosti. Vysvětlete význam krizového řízení jako nástroje řízení bezpečnosti. Vyjmenujte krizové stavy a na základě jakých právních norem a podmínek jsou vyhlášovány.

Řízení bezpečnosti – proaktivní strategický nástroj k zajištění bezpečnosti a udržitelného rozvoje

- ŘB tvoří plánování, přidělování úkolů a kontrola využívání zdrojů organizace
- **Bezpečnost** = žádoucí stav, kdy jsou na nejnížší možnou míru snížena rizika pro ČR plynoucí z hrozeb vůči chráněným zájmům.
 - Zvýšení bezpečnosti se dosáhne aplikací, realizací a implementací technických, právních, organizačních, vzdělávacích a jiných ochranných opatření.
- Systém ŘB vytváří:
 - **Bezpečnostní systém** = organizační strukturu, odpovědnosti, praktiky, předpisy, postupy a zdroje pro určování a uplatňování prevence pohrom a zmírnění jejich nepříjemných dopadů
 - Tvořen centrálně řízenými a koordinovanými prvky disponujícími příslušnými kompetencemi stanovenými zákony
 - Musí adekvátně a operativně reagovat na vzniklou KS, být schopny koncepčně a dlouhodobě reagovat na měnící se bezpečnostní prostředí
 - Připravenost prvků se ověřuje cvičením
 - S ŘB je spojena riziková analýza a analýza ohrožení
 - **Riziková analýza** identifikuje dopady politického, ekonomického, technického, personálního charakteru, určuje, v jakých souvislostech působí a vymezuje vhodná opatření použitelná k odstranění či redukci ovlivnitelných rizik
 - **Analýza ohrožení** je metoda ke stanovení rizik (např. PHA)
 - Kvantifikace zdrojů rizik, vyhledávání nebezpečných stavů a nouzových situací, příčin a dopadů
- **řízení běžné**, při kterém se soustřeďuje pozornost na bezpečí, rozvoj, prevenci a připravenost,
- **nouzové řízení**, při kterém je přednostní orientace na zvládnutí nouzových situací za pomoci standardních zdrojů, sil a prostředků,
- **krizové řízení**, při kterém je cíl zvládnutí krizových situací, přežití lidí a stabilizace situace, aby byla možná obnova a nastartování dalšího rozvoje, a to za pomoci standardních i nadstandardních zdrojů, sil a prostředků
 - z. č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení (novela od 1. 1. 11)
 - souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s přípravou na krizové situace a jejich řešením, nebo s ochranou kritické infrastruktury
 - **předmětem** KŘ jsou jevy a procesy, které předvídáme a zvládáme, a které aplikujeme po KS
 - **KS** je MU podle zákona 239/2000 Sb., o IZS, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen některý z KrSt
 - **MU** = škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy a také havárie, které ohrožují chráněné zájmy a vyžadují provádění záchranných a likvidačních prací.
 - 4 druhy KrSt. – stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a válečný stav¹
 - **2 fáze** KŘ – přípravná a realizační
 - **Přípravná** = krizové plánování (civilní nouzové plánování a obranné plánování) a zajištění připravenosti (personální a materiálně-technická)
 - **Realizační** = samotné řešení KS = činnosti k potlačení, překonání a zmírnění následků

¹ Viz tabulka 1

2 Jak chápeme pojem „řízení bezpečnosti území“ a v čem spočívá jeho význam

Jaké činnosti lze pod pojmem řízení bezpečnosti území zahrnout. Objasněte význam plánování pro řízení bezpečnosti území. Jaký je význam veřejné správy (státní správy a územní samosprávy) pro řízení bezpečnosti území.

Řízení bezpečnosti území

- Vyhodnocení vlastností a ocenění potenciálu živelných a jiných pohrom působit škody na ChrZ
- Analýza a hodnocení rizik v území (zvažuje se zranitelnost území a lidské společnosti)
- Kvalifikované stanovení opatření, které vedou k růstu bezpečnosti a k udržitelnému rozvoji
- Monitoring bezpečnosti a příprava případných nápravných opatření
- Plánování – havarijní, krizové

Systém řízení bezpečnosti v území v oblastech důležitých pro správu území zajišťuje s ohledem na ChrZ a s ohledem na vytipované živelní a jiné pohromy:

- Prevenci živelních a jiných pohrom
- Připravenost zvládnout živelní a jiné pohromy
- Odezvu na živelní a jiné pohromy s cílem stabilizovat postižené území
- Obnovu území s cílem nastartovat další rozvoj

Nástroje veřejné správy:

- Řízení založené na kvalifikovaných datech a správných metodách rozhodování
- Výchova a vzdělávání občanů
- Specifická výchova řídících a technických pracovníků
- Standardy, normy a předpisy
- Inspekce
- Výkonné složky ke zvládnutí mimořádných událostí
- Systémy ke zvládnutí krizových situací
- Územní, nouzové a krizové plánování

Veřejná správa spravuje území, zajišťuje jeho bezpečí a rozvoj. Veřejná správa, jakožto správce území, má z hlediska ochrany a rozvoje ChrZ vyšší odpovědnost než výkonné složky, které v případě postižení území provedou zásah a území opustí.

Principy řízení bezpečnosti území: otevřenost, odpovědnost, efektivnost a transparentnost

Prvky bezpečnostního systému:

Ústřední prvky bezpečnostního systému ČR

- Prezident republiky
- Parlament ČR
 - Vláda ČR (Úřad vlády ČR)
- Bezpečnostní rada státu (4 výbory a ÚKŠ)

Ministerstva, ostatní ústřední správní úřady a nezávislé úřady

- Ministerstvo zahraničních věcí Ministerstvo obrany
- Ministerstvo vnitra.....Ministerstvo financí
- Ministerstvo dopravy Ministerstvo průmyslu a obchodu
- Ministerstvo zemědělství Ministerstvo práce a sociálních věcí
- Ministerstvo životního prostředíMinisterstvo spravedlnosti
- Ministerstvo pro místní rozvoj..... Ministerstvo zdravotnictví
- Ministerstvo kultury.....Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- Správa státních hmotných rezerv Česká národní banka
- Český telekomunikační úřadNejvyšší kontrolní úřad
- Národní bezpečnostní úřad.....Státní úřad pro jadernou bezpečnost

Územní prvky bezpečnostního systému ČR

Výkonné prvky bezpečnostního systému ČR

- Hlavní výkonné prvky bezpečnostního systému ČR
 - Ozbrojené síly ČR' Policie ČR
 - Hasičský záchranný sbor ČR Zdravotnická záchranná služba
- Integrovaný záchranný systém
- Zpravodajský systém ČR
- Další prvky bezpečnostního systému ČR
 - Obecní policie Veřejná stráž
 - Soukromé bezpečnostní služby ČR Občanský sektor
 - Dobrovolnická služba

Oblast finančního a hospodářského zajištění bezpečnosti

- Opatření v oblasti finančního zajištění bezpečnosti
- Hospodářská opatření k zajištění bezpečnosti
- Vysílání občanů ČR do zahraničních misí

3 Popište a objasněte bezpečnostní zájmy a bezpečnostní systém ČR

Vyjmenujte životní a strategické zájmy. Vyjmenujte základní složky řízení bezpečnosti ČR. Vysvětlete význam a úlohu ústředního krizového štábu pro řízení bezpečnosti.

Bezpečnostní zájmy – viz ot. 15

Základní složky ŘB

- Legislativní, výkonné, soudní a kontrolní orgány
- Ozbrojené síly a sbory, záchranné sbory, a zpravodajské služby
- Nevládní organizace, obyvatelé
 - **Vláda**
 - **Bezpečnostní rada státu**
 - Výbor pro obranné plánování
 - Výbor pro civilní nouzové plánování
 - Výbor pro koordinaci zahraniční bezpečnostní politiky
 - Výbor pro zpravodajskou činnost
 - **Ústřední krizový štáb** (§ 24a 240/00 Sb. + usnesení vlády 33/99 Sb.)
 - Pracovní orgán vlády pro řešení KS
 - Složení a činnost upravuje Statut ÚKŠ, který schvaluje vláda
 - Při hrozbě či vzniku KS připravuje návrhy řešení KS
 - Návrhy překládá předseda ÚKŠ BRS (v případě prodloužení vlády)
 - Plní úkoly:
 - příprava návrhů na řešení KS při hrozbě vzniku KS
 - při plnění závazků vyplývajících z mezinárodních smluv
 - při organizaci humanitární pomoci
 - je aktivován
 - v případě hrozby vzniku nebo vzniku KS
 - při plnění spojeneckých závazků v zahraničí
 - při účasti ozbrojených sil ČR v mezinárodních operacích na obnovení a udržení míru
 - při poskytování humanitární pomoci většího rozsahu do zahraničí (návrh na aktivaci podává ministr zahraničních věcí)
 - při zapojení ČR do mezinárodních záchranných operací v případě havárií a živelních pohrom (návrh na aktivaci podává ministr zahraničních věcí)
 - o aktivaci ÚKŠ rozhoduje premiér (pověřený místopředseda vlády), návrh může podat člen vlády
 - podklady pro KŘ shromažďují a zpracovávají pracoviště KŘ (resp. určená osoba)
 - jejich forma a statut není kodifikovaná
 - zajišťují aktuálnost dat pro KŠ

4 Objasněte význam typových plánů pro řízení bezpečnosti

Z čeho se při zpracování typových plánů vycházelo a kdo za jejich zpracování zodpovídá. Na jaké oblasti jsou tyto plány zaměřeny. K čemu typové plány především slouží a při zpracování jakých dokumentů je z nich vycházeno. Které typové plány mají největší vliv na přípravu a řešení krizových situací v rámci resortu Ministerstva vnitra.

Typové plány jsou teoretickým vytipováním možných krizových situací

- na základě analýzy území si zpracovatel určí okruhy z typových plánů, které se ho dotýkají
- jsou v rámci využívání krizového plánu spolu s katalogem krizových opatření základními podklady pro zpracování operačních plánů
 - Operační plány pro konkrétní druhy krizových situací na území kraje stanoví postupy, zásady, opatření, síly a prostředky pro jejich řešení

Na úrovni státu bylo BRS vytipováno několik typových situací, které mohou být příčinou vyhlášení krizového stavu a pro tyto typové situace zpracovaly Ministerstva a ústřední správní úřady typové plány podle své působnosti (gestor určen dle kompetenčního zákona – MV spolupráce má síly a prostředky).

- plány se především zaměřují na oblasti:
 - Živelní pohromy (povodně, vichřice, sněhové kalamity, ...)
 - Hromadné nákazy (epidemie, epifytie, epizootie)
 - Technické havárie (chemické, radiační, technologické, ...)
 - Narušení infrastruktury (dodávky potravin, energií, narušení dopravy, bankovníctví, ...)
 - V lidské společnosti (migrační vlny, terorismus, ...)
- Cíle typových plánů
 - Utřídit informace o jednotlivých druzích krizových situací
 - Zpracovat souhrn opatření a postupů k řešení krizových situací
 - Jsou součástí krizových plánů
 - Návod pro zpracování operačních plánů pro daný druh KS na daném území podle konkrétních územních podmínek
 - Přizpůsobují se místním možnostem a informacím s využitím místních sil a prostředků
 - Podkladem pro zpracování jsou prognózy, analýzy a odborné, technické a organizační údaje
- Obsah typového plánu
 - Hodnocení KS
 - Popis KS a její typ
 - Původce nebo příčina vzniku
 - Scénář a možné varianty vývoje KS
 - Její dopady na společnost, obyvatele, ŽP
 - Další příslušné vazby (legislativní, omezení, základní funkce státu ...)
 - Záměry řešení KS
 - Doporučené typové postupy
 - Zajištění vnitřní i vnější bezpečnosti
 - Zajištění ochrany obyvatelstva a ekonomiky
 - Odpovědnost za celkové řízení a jednotlivá opatření
 - Odpovědnost za zpracování a aktualizaci

MV je gestorem za zpracování následujících typových plánů:

- TP3. Jiné živelní pohromy velkého rozsahu, mimo typu krizové situace č. 1 a 2, jako např. rozsáhlé lesní požáry, sněhové kalamity, vichřice, sesuvy půdy, zemětřesení apod.
- TP8. Havárie velkého rozsahu způsobená vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky
- TP9. Jiné technické a technologické havárie velkého rozsahu - požáry, exploze, destrukce nadzemních a podzemních částí staveb
- TP11. Znečištění vody, ovzduší a přírodního prostředí haváriemi velkého rozsahu
- TP20. Narušení funkčnosti veřejných informačních vazeb velkého rozsahu
- TP21. Migrační vlny velkého rozsahu
- TP23. Narušení zákonnosti velkého rozsahu

5 Objasněte a popište fáze řízení bezpečnosti a typy řízení.

Jaký význam mají správně prováděná preventivní opatření pro zamezení (předcházení) vzniku mimořádných událostí a krizových situací. Jaké jsou specifické zvláštnosti systému prevence závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a jaké nejdůležitější dokumenty jsou pro tyto účely zpracovávány na úrovni kraj.

4 základní fáze řízení bezpečnosti:

- **Prevence**
 - Soubor opatření pro snížení pravděpodobnosti vzniku mimořádné události a pro provádění opatření na zmírnění následků po jejich vzniku předem
 - Aktivní opatření
 - Kontrola, dozor, regulace toků energií, materiálů a informací, budování bezpečnostních technických opatření, ostraha, monitoring, informační systémy, osvěta
 - Pasívní opatření
 - Vzdělávání a výcvik, připravenost sil a prostředků IZS, plánování, legislativní příprava, plánování disponibilních zdrojů, sil a prostředků, smluvní vztahy, systémy krizového řízení, technická opatření
 - Redukce rizika obnáší plánování prevence rizika přípravou a implementací opatření na snížení či zmírnění rizika a ochranu před rizikem pomocí havarijních a krizových plánů a souvisejících činností
- **Připravenost**
 - Vypracování příslušných scénářů odezvy
 - zajištění příslušných výkonných složek a jejich výcvik
 - zajištění organizačních, materiálních a finančních prostředků
 - zajištění vzdělávání a přípravy veřejné správy a občanů
- **Odezva**
 - Provedení souboru opatření, které vedou ke zvládnutí vzniklé situace
- **Obnova**
 - Soubor opatření pro zajištění stability, likvidaci odstranitelných škod a nastartování dalšího rozvoje

Typy řízení

- **Reaktivní**
 - Zaměření na MÚ, scénář jedné události, velení a operativní řízení, hierarchické vazby, zaměření na zařízení, specializované expertízy, naléhavost a krátkodobý časový rámec, rychle se měnící použití informací, vertikální tok informací
- **Proaktivní**
 - Zaměření na zranitelnost a rizika, scénáře zabývající se mnoha riziky v dynamickém provedení, řízení strategické a taktické, proměnlivé vztahy, zaměření na schopnosti, specializované expertízy respektující široké souvislosti, srovnávání a dlouhodobější časový rámec, rozdílnost pohledů, informační management, široký a rozptýlený tok informací

Systém prevence závažných havárií

- Zákon 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií
- Specifika systému se odvozují od specifiky chemických látek, jejich složení, reakce a chování vůči okolí
 - Zákon stanovuje systém prevence pro objekty a zařízení, v nichž je umístěna vybraná nebezpečná chemická látka nebo přípravek s cílem snížit pravděpodobnost vzniku MÚ a omezit následky MÚ na ChrZ
- V případě, že množství vybraných nebezpečných látek v objektu či zařízení provozovatele přesáhne limity stanovené zákonem, je provozovatel povinen zpracovat návrh na zařazení objektu/ zařízení do příslušné skupiny A či B a předat ho krajskému úřadu. Krajský úřad na základě předloženého návrhu zařadí rozhodnutím objekt či zařízení do příslušné skupiny A či B

Nejdůležitější dokumenty na úrovni kraje:

- Provozovatel, jehož objekt je zařazen do skupiny A
 - Bezpečnostní program prevence závažné havárie
 - Plán fyzické ochrany objektu nebo zařízení
- Provozovatel, jehož objekt je zařazen do skupiny B
 - Bezpečnostní zpráva
 - Plán fyzické ochrany objektu
 - Vnitřní havarijní plán
 - Podklady pro stanovení zóny havarijního plánování a zpracování vnějšího havarijního plánu (zašle KÚ)
- KÚ
 - schvaluje návrhy na zařazení objektů/ zařízení spadajících pod působnost zákona č. 59/2006 Sb.
 - eviduje a archivuje protokoly o nezařazení
 - schvaluje návrhy bezpečnostních programů prevence závažné havárie a bezpečnostní zprávy objektů či zařízení
 - stanovuje zónu havarijního plánování v okolí objektů zařazených do skupiny B
 - zpracovává vnější havarijní plány (přesměrováno na HZS zákonem č. 239/2000 Sb., o IZS)
 - zpracovává informaci pro veřejnost v zóně havarijního plánování
 - vede evidenci smluv o pojištění odpovědnosti za škody vzniklé v důsledku závažné havárie
 - eviduje vnitřní havarijní plány
 - účastní se integrované inspekce u jednotlivých provozovatelů
 - může provozovatelům uložit pokuty za správní delikty a to až do výše 5 000 000 Kč
 - rozhoduje o zákazu užívání objektu nebo zařízení
 - podává písemné hlášení o vzniku závažné havárie
 - bere na vědomí plány fyzické ochrany objektu nebo zařízení

6 Jaký je význam cvičení orgánů krizového řízení pro řízení bezpečnosti

Objasněte význam cvičení orgánů krizového řízení pro přípravu na řešení krizových situací a proces jejich plánování a přípravy. Vysvětlete rozdíl cvičení orgánů krizového řízení od jiných typů cvičení bezpečnostních složek. V čem spočívá význam vyhodnocení výsledků cvičení orgánů krizového řízení pro zvýšení bezpečnosti.

Bezpečnostní strategie ČR chápe bezpečnost jako žádoucí stav, kdy jsou na nejnižší míru snížena rizika pro ČR plynoucí z hrozeb vůči ChrZ.

- Cvičení orgánů KŘ se zaměřuje na simulaci možných krizových situací tak, jako by skutečně krizová situace vznikla
 - Prověří správnost zpracovaných plánů a postupů, nutnost nasazení sil a prostředků na všech procvičovaných úrovních
 - Vyhodnocení cvičení se specifikují případné nedostatky, které je třeba odstranit
 - Z provedeného cvičení se
 - vypracují závěry, které ukáží nedostatky v organizaci činnosti zainteresovaných orgánů
 - odhalí případné další problémy v bezpečnosti, které nebyly při plánování známy
 - zpracují návrhy na opatření, které stanoví postup a termíny na zvýšení bezpečnosti, tj. snížení nebo odstranění rizika
 - ke zdokonalení připravenosti orgánů KŘ pro řešení krizových situací, k ověření metodik práce, získání poznatků pro zlepšování pracovních postupů a součinnostních vazeb
 - Prověří vazby mezi jednotlivými orgány KŘ, toky informací a schopnost jednotlivých orgánů řešit krizovou situaci dle zpracované dokumentace, s dostupnými silami a prostředky. Nedostatky jsou zpětnou vazbou pro orgány KŘ k úpravě plánovaných postupů a zpracované dokumentace.
- druhy cvičení
 - vnitrostátní x mezinárodní
 - jednostupňová x vícestupňová
 - jednost. se účastní orgány KŘ na jedné úrovni
 - vícest. se účastní orgány KŘ na více úrovních s možností účasti výkonných prvků (PČR, HZS, ARMY ..)
 - prověřovací cvičení
 - ověření přípravy složek IZS k provádění ZaLP
 - taktické cvičení
 - ověření přípravy složek IZS a orgánů podílejících se na podílejících se na provedení a koordinaci ZaLP
 - prověřovací a taktické cvičení může nařídít ministr vnitra, generální ředitel HZS, hejtman a ředitel HSZ kraje - § 17 239/2000
- plán provedení cvičení
 - souhrnný dokument vytvářející podmínky pro organizované provedení cvičení, splnění stanovených cílů, procvičení všech učebních úkolů a zabezpečení efektivního řízení cvičení
 - schvaluje vedoucí ústředního správního úřadu, resp. hejtman kraje
- harmonogram přípravy cvičení
 - připravuje zpracovatel odpovědný za přípravu cvičení
 - zahrnuje opatření k zabezpečení včasné a úplné přípravy cvičení s vymezením lhůt a odpovědnosti

Cvičení je základní formou přípravy orgánů KŘ na řešení MÚ, při nichž je vyhlášen KrSt.

Jiné typy cvičení – základním předpisem je zák. č. 239/2000 Sb., o IZS. Při nich cvičí jen jednotlivé složky nebo i společně – není důvod vyhlášovat krizový stav (ne tedy orgány krizového řízení). Tato cvičení vychází i z jiných zákonů, např. 59/2006 Sb., SIAŘ HZS (Sbírka interních aktů řízení), Rozkazy Policie ... (cvičení uvnitř těchto subjektů se řídí jejich vlastními prováděcími předpisy).

Rozdíl ve cvičení orgánů krizového řízení proti ostatním cvičením je ve vyhlášení **krizového stavu** se zapojením orgánů krizového řízení definovaných v z. č. 240/2000 Sb.

Cvičící orgány

- orgánů na ústřední úrovni:
 - Vláda ČR a její pracovní orgány, Bezpečnostní rada státu a Ústřední krizový štáb;
 - Ministerstva, ústřední správní úřady, úřady (orgány) s celostátní působností a jejich krizové štáby;
 - Česká národní banka a její krizový štáb.
- ostatní orgány na ústřední úrovni:
 - Kancelář prezidenta republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny a Kancelář Senátu Parlamentu ČR;
 - Stálá delegace ČR při NATO a Stálé zastoupení ČR při EU;
 - Styčné orgány ČR u cvičících orgánů mezinárodních organizací a cvičících států;
 - Organizační celky vykonávající funkci „Národního kontaktního bodu“ pro nepřetržitou komunikační pohotovost podle mezinárodních dohod, kterými je ČR vázána.
- na krajské úrovni:
 - hejtman kraje (primátor hl. m. Prahy) a jeho krizový štáb;
 - krajský úřad;
 - jiné správní úřady a orgány s územní působností a jejich krizové štáby.

Cvičení se rovněž mohou účastnit právnické, fyzické osoby, nebo subjekty hospodářské mobilizace, které se mohou podílet na řešení KS, na které je cvičení zaměřeno (např. jaderné a chemické provozy, povodí, případně jiné organizace).

7 Objasněte význam a úlohu orgánů státní správy a územní samosprávy pro řízení bezpečnosti

Objasněte rozdílnost obsahu zaměření ústředních správních orgánů a orgánů samosprávy na problematiku řízení bezpečnosti území. Vyjmenujte hlavní zaměření samostatného působení kraje v oblasti bezpečnosti. Objasněte pojem pracoviště krizového řízení.

Viz. ot 1, 2, 5, 6

Hejtman:

- zajišťuje připravenost kraje na řešení krizových situací (ostatní orgány kraje se podílejí)
- zřizuje a řídí BRK a KŠK
- schvaluje krizový plán kraje, havarijní plán kraje, vnější havarijní plán a poplachový plán IZS kraje
 - podle poplachového plánu IZS vyžaduje pomoc při ZaLP prostřednictvím KOPIS
- v době krizového stavu koordinuje
 - ZaLP, poskytování zdravotnické pomoci ...
 - Nouzové ubytování, zásobování vodou, potravinami
 - Zajištění ochrany majetku tam, kde byla provedena evakuace
- Za stavu nebezpečí je oprávněn nařídít
 - Pracovní povinnost, výpomoc, věcné prostředky
 - Bezodkladné provádění staveb ...
 - Vykonávání péče o děti a mládež ..
 - Evakuaci obyvatel
- Za nouzového stavu nebo stavu ohrožení státu
 - Provádí krizová opatření v podmínkách kraje
- organizuje IZS na úrovni kraje
- koordinuje ZaLP při řešení MU vzniklé na území kraje
 - pokud MU přesahuje území jednoho správního obvodu ORP a velitel zásahu vyhlásil nejvyšší stupeň poplachu, popřípadě jej o to požádal starosta ORP
 - může využít KŠ kraje
 - stálá pracovní skupina KŠ kraje využívá pracoviště krizového řízení HZS kraje
 - při koordinaci vychází z havarijních plánů a spolupracuje s HZS kraje
 - podává o koordinaci zprávy MV prostřednictvím KOPIS IZS

Krajský úřad:

- K zajištění připravenosti poskytuje součinnost HZS kraje
- Zřizuje pracoviště krizového řízení
 - pracoviště (pracovník, organizační celek) pověřené statutárním orgánem koordinací krizového řízení, zajištěním připravenosti na řešení úkolů za krizových stavů a jejich plnění

HZS kraje:

- organizuje součinnost mezi SÚ a obcemi v kraji
- vede přehled možných zdrojů rizik a provádí analýzy ohrožení
- zpracovává krizový plán kraje a ORP
- provádí veškeré činnosti potřebné k zajištění bezpečnosti a připravenosti na MU § 15 odst. 3 240/2000
 - kapacity zařízení pro nouzové ubytování
 - evidence využitelných sil a prostředků na provádění ZaLP
- systém varování a vyznamení

8 Popište význam a úlohu integrovaného záchranného systému pro řízení bezpečnosti za zaměřením na stupeň kraj.

Popište specifickou a zvláštnost tohoto systému od jiných forem organizace a řízení. Popište místo a úlohu hetmana kraje v tomto systému. Které právní předpisy a další předpisy upravují činnost IZS? Jaké jsou základní složky IZS a které právní předpisy upravují činnost základních složek IZS? Kdo koordinuje zásah v místě nasazení složek IZS? Vysvětlete význam jednotlivých stupňů poplachů.

IZS = koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění ZaLP

- IZS se použije v přípravě na vznik MU a při potřebě provádět ZaLP současně dvěma a více složkami
- Zákon 239/2000 Sb., o IZS + vyhláška 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS

řízení IZS dle povahy i kompetencí (koordinační a integrační orgán)

- taktické - probíhá na místě zásahu složek IZS - velitel zásahu a štáb velitele zásahu
- operační - probíhá mezi operačními středisky a dispečinkami - OPIS, KOPIS
- strategické - probíhá na krajských úřadech a na MV - hejtmán + KŠ kraje, MV + KŠ MV

STUPNĚ POPLACHU

- předurčují potřebu sil a prostředků pro ZaLP v závislosti na rozsahu a druhu MU a na úrovni koordinace složek
 - **první stupeň**
 - individuální ohrožení; není nutná koordinace složek; ZaLP provádí místní základní složky
 - **druhý stupeň**
 - ohroženo < 100 osob; koordinace velitelem zásahu; ZaLP provádí krajské základní a ostatní složky
 - **třetí stupeň § 23 328/2001**
 - ohroženo je 100 <> 1000 obyvatel, 1 km² plochy území, povodí řek
 - využívají se síly a prostředky z jiných krajů nebo se místo zásahu musí dělit na sektory
 - koordinace velitelem zásahu za pomoci štábu velitele
 - **zvláštní stupeň § 24 328/2001**
 - ohroženo je > 1000 obyvatel, území > 1 km², využívají se síly a prostředky z jiných krajů a zemí
 - společný zásah vyžaduje koordinaci na strategické úrovni
 - koordinace velitelem zásahu za pomoci štábu velitele a místo se musí dělit na sektory

ZÁKLADNÍ SLOŽKY

- HZS České republiky – 238/2000 Sb.
- JPO zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami PO – 133/1985 Sb.
- zdravotnická záchranná služba - vyhláška 434/1992 Sb + 258/2000 Sb.
- PČR – 273/2008 Sb.

OSTATNÍ SLOŽKY

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil - záchranné základny, ARMY
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory - vězeňská služba, vojenská policie, zpravodajská služba
- ostatní záchranné sbory - Báňská záchranná služba
- orgány ochrany veřejného zdraví - hygiena, zvěrolékaři
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby
- zařízení civilní ochrany
- neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím - Vodní záchranná služba, kynologové, ČČK

IZS je systém práce s nástroji spolupráce a modelovými postupy součinnosti (typovými činnostmi) a je součástí systému pro zajištění vnitřní bezpečnosti státu. Jedná se o systém smluvních ujednání podle předpisy stanovenými pravidly. Výjimku a určitou instituci mohou představovat „technická centra tísňového volání“ 112.

9 Popište význam a úlohu veřejné správy pro řízení bezpečnosti.

Vysvětlete význam pojmu „udržitelný rozvoj“ a úlohu veřejné správy při jeho zabezpečování. Jaké jsou nástroje veřejné správy pro řízení bezpečnosti a odvrácení vzniku krizových situací. Objašněte význam výchovy a vzdělávání občanů pro řešení mimořádných událostí a krizových situací.

Viz. ot 1, 2, 5, 26

Agenda 21

- programový dokument OSN, který byl přijat na Mezinárodní konferenci o životním prostředí v Rio de Janiero roku 1992 (na tzv. „Summitu Země“)
 - programem pro 21. století, ukazuje cestu k udržitelnému rozvoji na naší planetě. Dokument určil hlavní směry omezení negativních projevů naší civilizace v různých oblastech (sociální rozdíly mezi bohatým a chudým světem, nedostatky ve zdravotní péči, globální ohrožení životního prostředí, expanze lidských sídel, nárůst populace a další).

Místní agenda 21 (MA21)

- snaha uplatnit principy udržitelného rozvoje na regionální úrovni
- obnova památek, ožívání tradičních zvyklostí a řemesel, udržitelná turistika, péče o krajinu, výsadba stromů, údržba parků, akce pro veřejnost (slavnosti, jarmarky, poutě), vlastní práce místních orgánů - zapracování principů udržitelného rozvoje do koncepcí, plánů i každodenní agendy, ekologické vytápění, třídění komunálního odpadu, nákupy respektující udržitelnost spotřeby a řada dalších aktivit. Předpokladem pro uskutečňování místní agendy 21 je zapojení místních občanů a veřejných činitelů.

Principy udržitelného rozvoje

- propojení oblastí života – ekonomické, sociální a životní prostředí
- dlouhodobá perspektiva
- kapacita životního prostředí je omezená
- předběžná opatrnost
- prevence
- kvalita života
- sociální spravedlnost
- zohlednění vztahu Lokální – Globální
- vnitrogenerační a mezigenerační odpovědnost /rovnost práv)
- demokratické procesy

10 Objasněte význam a úlohu krizového plánu pro řízení bezpečnosti na úrovni kraj.

Z jakých právních předpisů a dalších dokumentů je při jeho zpracování vycházeno. Popište způsob zpracování jednotlivých částí krizového plánu kraje s důrazem na zodpovědnost za přípravu podkladů a konečné zpracování. Objasněte úlohu a význam obce při zpracování krizového plánu kraje a jaké dokumenty v rámci krizového plánování se na úrovni obce zpracovávají.

Viz. ot 16

- je zpracováván, aktualizován a ověřován mimo období vzniku krizové situace příslušnými orgány KŘ v rozsahu vycházejícím z jejich věcné působnosti
- právní základ § 14 odst 1 a § 15a zák. 240/2000
- § 15 a 16 vyhl 462/2000 Sb., k provedení některých ustanovení § krizového zákona
- Krizový plán kraje zastřešuje veškerou dokumentaci z oblasti krizového a havarijního plánování
- Při vyhlášení krizového stavu se aktivují krizové orgány a postupuje se podle dokumentace krizového plánu

Metodika zpracování krizových plánů

- Stanovuje postup zpracování krizového plánu

Zákon 241/2000 + vyhl 498/2000 Sb., o plánování a provádění HOPKS

- Stanovuje postup zpracování plánu nezbytných dodávek

Úloha obce je stanovena § 21 z. č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení

- poskytuje HZS kraje podklady a informace potřebné ke zpracování KP kraje

Obdobně to je i dle z. č. 239/2000 Sb., o IZS. V § 15 je stanoveno, že obecní úřad poskytuje HZS kraje podklady a informace potřebné ke zpracování havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu. Tyto dokumenty jsou součástí krizového plánu kraje.

Význam obce při zpracování je v tom, že poskytuje potřebné informace z území, jako základní územní jednotka. Krizový plán je tvořen v návaznosti na jednotlivé stupně veřejné správy.

11 Objasněte význam havarijního plánování pro řízení bezpečnosti na stupni kraj.

Na základě jakých právních předpisů a dalších podkladů se zpracovává havarijní plán kraje, z čeho se skládá a kdo zodpovídá za jeho zpracování. Objasněte vzájemnou vazbu havarijního plánu kraje na krizový plán kraje. Objasněte význam pojmů „zóna havarijního plánování“, „vnitřní havarijní plán“ a „vnější havarijní plán“.

Viz ot. 16 a 17

12 Vysvětlíte význam využití „kontrolního seznamů“ a „případových studií“ pro hodnocení rizik v oblasti řízení bezpečnosti území

Objasněte význam odborných znalostí, konkrétní problematiky a formulování otázek pro kvalitní zpracování kontrolního seznamu. Kde jste se setkal/la s využitím kontrolních seznamů v praxi a jak hodnotíte jejich přínos. Kde jste se setkal/la s využitím případových studií v praxi a jak hodnotíte jejich přínos.

KONTROLNÍ SEZNAM

- Základní metoda pro určování rizik
- Seznam logických otázek, které jsou transparentní
- hodnotí se předem určeným hodnotovým systémem
 - odpovědi ano/ne nebo 0/1 – nezáleží na váze odpovědi
 - odpovědi ohodnoceny 0-5 nebo 0-10 (tzv. váha bodu)
- Postup založený na systematické kontrole plnění předem stanovených podmínek a opatření
- Kontrolujeme jím stav systému
- Odhaluje odchylky od žádoucí praxe nebo průběhu procesu/děje
- Použití při inspekci při obnově majetku a území
 - Inspekce je základním nástrojem řízení bezpečnosti
- při projektování staveb ...
- neodhaluje dopady vyšších řádů – sekundární a vyšší
- velmi rychle a poměrně s vysokou vypovídající schopností (záleží na kvalitě zpracovaných otázek) lze odhalit slabá místa hodnoceného systému. Podle dobře zpracovaných kontrolních seznamů mohou pracovat i méně zkušené pracovníci.
- **je indikátorem bezpečnosti** (průběžný x cílový)
 - ukazatel vývoje určitého vybraného jevu získaný průběžným monitoringem, zaznamenávání a vyhodnocováním souboru přesně stanovených údajů
 - průběžný
 - míra trendu bezpečnosti v čase
 - kontrola činností vedoucích ke snížení rizik (identifikace zdrojů a potřeb implementace havarijního plánu; posouzení krizové připravenosti ...)
 - cílový
 - míra změny bezpečnosti po aplikaci opatření za účelem zvýšení bezpečnosti
 - prověřují plnění nápravných opatření vedoucích ke zvýšení bezpečnosti (o kolik se zvýšila bezpečnost; o kolik se snížila nehodovost ...)

PŘÍPADOVÉ STUDIE

- vhodný nástroj pro poznávání obsahu a možností řešení velké řady společenských a technologických problémů
- umožňuje získat detailnější informace o řešení určitého problému v kontextu využívání subjektivních zkušeností a erudice řešitele nebo celého řešitelského týmu.
 - nejedná o popis něčeho, co se nám líbí, ale o volbu problému, který existuje a je na naší úrovni pochopitelný a zvladatelný, tj. vidíme do něho a jsem schopni ho řešit
- identifikací možných variant řešení předem
- podle možných scénářů jevů, které jsou předmětem případové studie
- popisem variant
- závěr, tj. porovnání či vyhodnocení variant (efektivnost zvládnutí nastoleného problému, náklady, personál, technické prostředky, materiál aj.).
 - př. zpracování studií povodňové ochrany, kdy se zvažují možné varianty ochrany území podle různých kritérií (cena, možné škody, úroveň ochrany, časová náročnost..)

13 Objasněte pojem „vnitřní bezpečnost“ a jeho místo v systému řízení bezpečnosti

Objasněte místo a úlohu (působnost) resortu Ministerstva vnitra v oblasti bezpečnosti státu. Popište úlohu MV při zajišťování vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku a ochrany obyvatelstva při živelních pohromách a haváriích. Které správní úřady jsou především zapojeny do zajišťování plnění úkolů v oblasti ochrany ekonomiky a plánování civilních zdrojů.

VNĚJŠÍ BEZPEČNOST STÁTU

- Souhrn mezinárodněpolitických, ekonomických a vojenských vztahů státu s okolními subjekty
- Zajištění územní celistvosti, svrchovanosti a nezávislosti státu
- Nedotknutelnosti hranic a ochrana zastupitelských úřadů
- Eliminace vojenských a ekonomických hrozeb (migrační vlna ...)

VNITŘNÍ BEZPEČNOST STÁTU

- Souhrn vnitřních bezpečnostních podmínek a legislativních opatření
- Zachování a zajištění vnitřních fcí státu
- Ochranu demokratických základů
- Ochranu vnitřního pořádku, bezpečnosti a zákonnosti
- Ochranu životů, zdraví, majetkových hodnot a ŽP
- **Širší význam** pojmu vnitřní bezpečnost
 - Vychází z čl. 2 a 3 110/1998 Sb. – odlišení ve vztahu k území
 - Hrozba ohrožení zákonnosti a veřejného pořádku, ochrana obyvatel, ekonomiky, KI, ŽP
- **Užší význam** pojmu vnitřní bezpečnost
 - Vychází ze zákona 2/1969, zákona 273/2008 o PČR a dalších
 - Viz Bezpečnostní strategie = boj s mezinárodním zločinem, s distribucí drog, ...
 - Složky IZS se podílejí na zajištění vnitřní bezpečnosti a ochraně obyvatelstva

Ministerstvo vnitra ČR

- 2/1969 Sb. – MV ústředním orgánem státní správy pro vnitřní věci např. v oblastech
 - Veřejný pořádek a další věci vnitřního pořádku a bezpečnosti
 - Zbraně a střelivo
 - Požární ochrana
 - Krizové řízení nesouvisející se zajišťováním obrany
 - CNP, IZS a ochrana obyvatelstva
- Plní úkoly v návaznosti na Bezpečnostní strategii ČR
- Viz ot. 19 – HOPKS
- Systém prevence kriminality

Propojení s ot. 18 a 23

Ochrana ekonomické bezpečnosti ČR a plánování civilních zdrojů

- Prostřednictvím posilování globální ekonomické stability, diverzifikací zdrojů surovin, výrobků, služeb, zdrojů a forem kapitálových toků a ochrany strategických infrastruktur
 - Podílí se hlavně MF, MPO, SSHR, MV + HZS
 - Výbory BRS...

14 Objasněte pojmy základní funkce státu, kritická infrastruktura, objekty důležité pro obranu státu a objekty možného napadení a jejich využití pro řízení bezpečnosti

Jak je zajištěna bezpečnost významných prvků a subjektů kritické infrastruktury. Co jsou to průřezová a odvětvová kritéria a jaký je jejich význam. Objasněte pojmy „objekty možného napadení“ a „objekty důležité pro obranu státu“. Na základě jakých právních předpisů a za jakým účelem se jejich seznamy zpracovávají a kdo zodpovídá za jejich zpracování.

Základní funkce státu

- činnosti státních orgánů, které jsou nutné k zajištění svrchovanosti, územní celistvosti, demokratických základů a mezinárodních závazků státu, práv a svobod občanů, jejich životů a zdraví, vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku, majetkových hodnot a životního prostředí.

Kritická infrastruktura + prvky, subjekty + průřezová a odvětvová kritéria – viz ot. 25

Objekty možného napadení

- objekty, které mohou být za válečného stavu nebo za stavu ohrožení státu napadeny, jako např. vodní nádrže, energetické zdroje (elektrárny), komunikační centra, dopravní uzly (např. letiště atd.), důležité stavby apod.

Objekty důležité pro obranu státu - § 29, zák. č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR

- pozemky a stavby umístěné ve vojenských újezdech a jejich příslušenství, které mají z politického, vojenského nebo hospodářského hlediska význam pro zajišťování obrany státu, zejména pro zabezpečení základních funkcí státu a zabezpečení ozbrojených sil.
 - **Krajské úřady** vyhodnocují objekty, které za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mohou být napadeny, a **navrhují vládě**, cestou ministerstva, způsob jejich ochrany
 - opatření se nevztahují na objekty v působnosti Kanceláře Poslanecké sněmovny, Kanceláře Senátu, NKÚ, Kanceláře prezidenta republiky, Úřadu vlády, ministerstev, SSHR, zpravodajských služeb ČR, České národní banky a na objekty, které střeží ozbrojené síly a ozbrojené bezpečnostní sbory. (§ 7, zák. č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR)
 - Vláda určí nařízením objekty důležité pro obranu státu. (§ 14/3 zák. č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách ČR)

Plán krizové připravenosti

- při zpracování se obsah projednává s příslušným orgánem KŘ + subjekt KI s věcně příslušným ministerstvem nebo ÚSÚ (ČNB, ...)
- základní část
 - vymezení předmětu činnosti PO a pFO
 - charakteristika KŘ
 - přehled zdrojů rizik, analýza ohrožení a dopady
 - seznam prvků KI (pouze pro subjekty KI)
 - identifikace ohrožení funkce prvku KI (pouze pro subjekty KI)
- operativní část
 - přehled opatření z krizového plánu
 - plán akceschopnosti
 - plán opatření hospodářské mobilizace
 - přehled orgánů a spojení
 - přehled plánů
 - opatření na ochranu KI (pouze pro subjekty KI)
- pomocná část
 - přehled právních předpisů, uzavřených smluv, zásady manipulace
 - geografické podklady

15 Objasněte význam dokumentu „Bezpečnostní strategie ČR“ pro řízení bezpečnosti.

Z jakých hlavních částí (oblastí) se „Bezpečnostní strategie ČR“ skládá. Při zpracování kterých dokumentů se z „Bezpečnostní strategie ČR“ vychází. Jaký je vztah mezi dokumenty „Bezpečnostní strategie ČR“ a „Vojenská strategie ČR“.

BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE ČR - základní koncepční dokument politického charakteru, schvaluje vláda ČR + prezident

- identifikuje bezpečnostní hrozby a klasifikuje bezpečnostní rizika, včetně míry rizik ekonomického ohrožení
- novelizovaná BS ČR schválená vládou ČR v r. 2003 - ČR členským státem NATO + člen EU - vliv na formování bezpečnostního prostředí.
- Základní rámec pro formulaci a realizaci BS ČR je dán Ústavou, ústavním zákonem 110/1998 o bezpečnosti ČR aj.

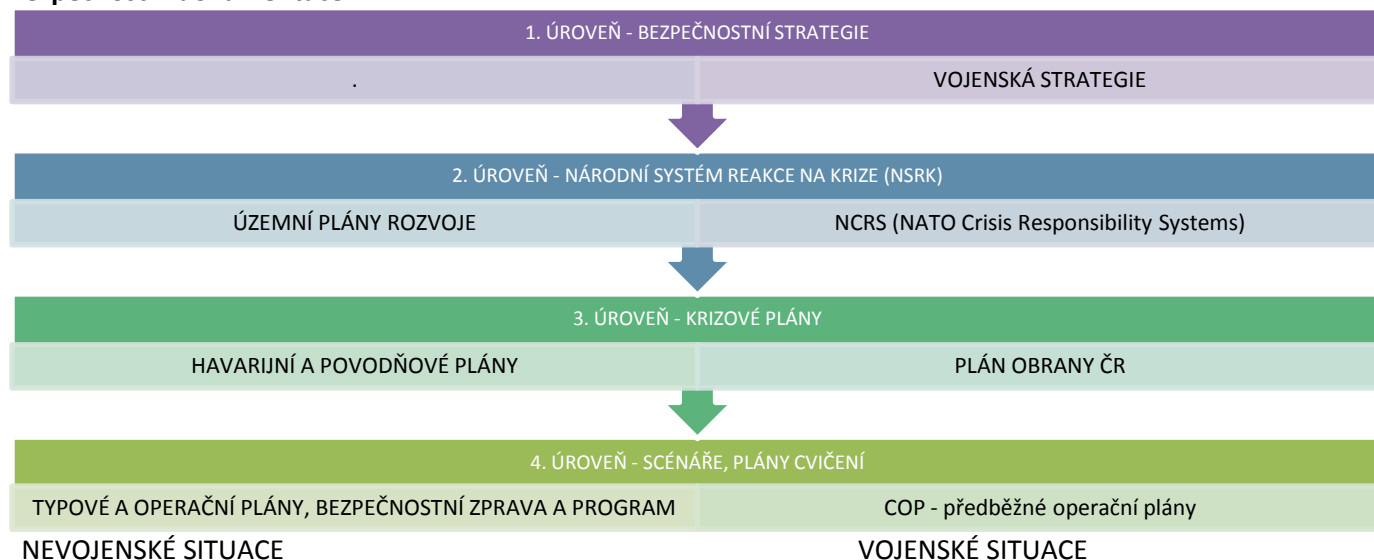
5 KAPITOL (kromě úvodu a závěru):

- **východiska** bezpečnostní politiky ČR
- bezpečnostní **zájmy** ČR
 - životní
 - lidská práva a svobody, suverenita, integrita, nezávislost
 - existence ČR
 - strategické
 - podpora regionální spolupráce
 - potlačení organizovaného zločinu, boj proti terorismu
 - další
 - ochrana ŽP
 - prevence krizových situací
 - boj proti korupci
- bezpečnostní **prostředí** (NATO, EU)
 - role států a mezinárodních organizací a postavení ČR
 - trendy v bezpečnostním prostředí
- **strategie** prosazování bezpečnostních zájmů ČR
- bezpečnostní **systém** ČR

POJETÍ BS - z komplexního pojetí bezpečnosti a propojenosti a závislosti oblastí:

1. politické
2. vojenské (rozpracovává Vojenská strategie ČR)
3. vnitřního pořádku a ochrany obyvatel
4. hospodářské

Bezpečnostní dokumentace:

16 Vysvětlete rozdílnost plnění úkolů kraje v rámci „havarijního plánování“ a „krizového plánování“

Jaké základní dokumenty se zpracovávají na úrovni kraje pro potřeby havarijního plánování a krizového plánování. Co to je povodeň? Jaké druhy povodně znáte? Jaká konkrétní rizika souvisí s povodní? Jaká opatření jsou nejúčinnější pro bezpečnost území s ohledem na povodně? Uveďte příklady účinných opatření. Objašněte úlohu hejtmána v rámci krizového plánování.

Havarijní plánování

- komplex opatření, vytvářející havarijní připravenost kraje k řešení MU
- plánovací proces, jehož výsledkem jsou havarijní plány zabezpečující připravenost na provádění ZaLP v případě vzniku MU, kdy není třeba k řešení vyhlásit krizový stav
- orgány kraje zajišťují připravenost na MU, provádění ZaLP a ochranu obyvatelstva (plní HZS kraje + další úkoly stanovené KÚ zákonem 239/2000)
- úkoly v oblasti havarijního plánování jsou určeny i hejtmánovi (organizace IZS na úrovni kraje, koordinace a kontrola přípravy na MU prováděná orgány kraje, schvalování havarijního plánu kraje, vnějšího havarijního plánu a poplachového plánu IZS kraje)
- **havarijní plán kraje § 25 vyhl. 328/2001**
 - pro řešení MU vyžadující vyhlášení třetího nebo zvláštního stupně poplachu
 - Zpracovatel – HZS kraje
 - Na základě analýzy vzniku MU a z toho vyplývající ohrožení a podkladů
 - Přehled zdrojů MU, pravděpodobnost vzniku ...
 - Součástí krizového plánu kraje
- **Vnější havarijní plán § 26 328/2001**
 - Pro jaderné zařízení nebo pracoviště IV. Kategorie (významný a velmi významný zdroj ionizujícího záření) a pro objekty u nichž je možnost vzniku závažné havárie
 - Zpracovává HZS kraje u objektu se stanovenou zónou havarijního plánování
 - Půdorysný obvod území, pro které provozovatel zpracovává vnitřní havarijní plán
 - Nezahrnuje území vnitřního havarijního plánu
 - Tvořen hranicí zóny havarijního plánování
 - Je-li plocha ohraničená vnější hranicí zóny shodná nebo menší než plocha ohraničená vnitřní hranicí zóny, zóna havarijního plánování se nestanovuje
 - Rozdíl mezi zónou okolo jaderných zařízení a zařízení s nebezpečnými látkami
 - Delší karanténní doba u jaderných zařízení
 - Hůř se dekontaminuje
 - Oblast je větší
 - Občané žijící v zóně musí být vybaveni antidoty
 - Součást krizového plánu kraje
 - Spory při projednávání vnějších havarijních plánů s dotčenými osobami řeší hejtmán
 - Ověřuje se cvičeními jednou za 3 roky

Krizové plánování

- Ucelený soubor postupů, metod a opatření, které orgány KŘ využívají při přípravě na činnost v krizových situacích a k minimalizaci možných zdrojů krizových situací a jejich dopadů
- Úkoly kraje v oblasti krizového plánování zajišťují orgány kraje
- Úkoly kraje při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí s vnitřní bezpečností a veřejným pořádkem a s jejich řešením plní HZS kraje
 - Oblast vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku zajišťuje PČR
- Předpokladem použitelnosti krizového plánu je vyhlášení krizového stavu

- **Krizový plán kraje § 15b 462/2000**
 - Souhrnný plánovací dokument, kterým orgány KŘ plánuje ve své věcné a územní působnosti opatření a postupy po případ řešení krizové situace vyžadující použití mimořádných opatření
 - Zpracování zabezpečuje HZS kraje a schvaluje hejtman po projednání v BRK
 - Aktualizace min jednou za 4 roky
 - Náležitosti krizového plánu
 - **Základní část**
 - Charakteristika organizace KŘ
 - Přehled zdrojů rizik a analýza ohrožení
 - Přehled PO a pFO zajišťujících plnění opatření
 - Přehled KI a EKI
 - **Operativní část**
 - Přehled krizových opatření a způsob zajištění jejich provedení
 - Plán nezbytných dodávek
 - Přehled osob a spojení
 - Rozpracování typových plánů
 - Přehled ostatních plánů, které jsou součástí krizového plánu
 - Vzor rozhodnutí o vyhlášení stavu nebezpečí
 - **Pomocná část**
 - Právní předpisy, geografické podklady, zásady manipulace s krizovým plánem ..
 - **Způsob zpracování § 16 462/2000**
 - HZS před zpracováním projedná v příslušné BR
 - Zaměření a rozsah krizového plánu
 - Osobu odpovědnou za koordinaci zpracování a další

Povodeň + povodňový plán + povodňová opatření + rizika – viz ot. 21

17 Objasněte význam dokumentů „Bezpečnostní zpráva“ a „Plán fyzické ochrany“, které se zpracovávají na základě ustanovení zákona č. 59/2006 Sb.

Kdo je povinen tyto dokumenty zpracovat a jaký mají hlavní obsah. Uveďte význam Policie ČR v souvislosti se zpracováním těchto dokumentů. Uveďte úlohu a význam krajského úřadu při využití informací uvedených v těchto dokumentech.

Bezpečnostní dokumentace dle 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií v návaznosti na SEVESO II

- rozdělení subjektů podle množství nebezpečných látek na skupiny A a B
- provozovatel se podle 59/2006 navrhne na zařazení do skupiny (A = množství dle přílohy; B = množství větší), resp. nezařazení do skupin a předloží KÚ
- provozovatel je ze zákona povinen být pojištěn
- provozovatel ve **skupině A**
 - bezpečnostní program prevence závažné havárie
 - analýza a hodnocení rizik
 - identifikace zdrojů rizika
 - určení možných scénářů událostí a jejich příčin + odhad jejich pravděpodobnosti
 - odhad dopadů
 - zásady prevence včetně prevence domino efektu
- provozovatel ve **skupině B**
 - bezpečnostní zpráva
 - dtto pro skupinu A – podrobnější
 - plán fyzické ochrany § 14
 - analýza možností neoprávněného zásahu v objektu, režimová opatření, fyzická ostraha a technické prostředky = stanovuje bezpečnostní opatření fyzické ochrany
 - zasílání KÚ a PČR na vědomí
 - vnitřní havarijní plán
 - podklady pro vnější havarijní plán a zónu havarijního plánování (zasíláno KÚ)
 - účast při zpracování informací pro veřejnost

PČR provádí kontrolu spolu s KÚ

- PČR se podílí na zpracování plánů konkrétních činností pro vnější havarijní plán a nese zodpovědnost za:
 - Plán zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti
 - Plán regulace pohybu osob a dopravy
 - Stanovuje hlídky za účelem zabránění vstupu do zamořených oblastí atd.

Krajský úřad § 32 59/2006

- Dotčený správní úřad na úseku prevence závažných havárií
 - Rozhoduje o zařazení objektu do skupiny A nebo B
- Bez analýzy a hodnocení rizika závažné havárie nelze schválit územně plánovací dokumentaci a další rozhodnutí v oblasti územního rozvoje
- Stanovuje zónu havarijního plánování na základě podkladů předaných provozovatelem
- Určuje objekty ohrožené domino efektem

18 Objasněte význam Bezpečnostní rady státu pro řízení bezpečnosti

Kdo jsou její členové a na základě jakých dokumentů pracuje. Vyjmenujte jednotlivé výbory BRS a jaká je jejich úloha. Jaká je úloha BRS za „běžného stavu“ a po vyhlášení krizových situací.

Bezpečnostní rada státu

- zřízena č.110/1998, čl 9; složení a činnost upravena usnesením vlády č. 391 o BRS a o plánování opatření k zajištění bezpečnosti ČR
- 12 členů, předseda – premiér (Nečas), místopředseda – 1. Místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí (Schwarzenberg), dále ministr vnitra, ministr dopravy, ministr životního prostředí, ministr financí, ministr obrany, ministr zdravotnictví, ministr průmyslu a obchodu, předseda SSHR, guvernér ČNB, vedoucí Úřadu vlády
- schází se 1 x 3 měsíce, 4 stálé výbory
- BRS = stálý pracovní orgán vlády, který v rozsahu pověření stanoveném vládou koordinuje a vyhodnocuje problematiku bezpečnosti ČR a připravuje vládě návrhy k jejímu zajišťování (plánování).
- základním úkolem BRS je:
 - podílet se na tvorbě spolehlivého a funkčního bezpečnostního systému ČR
 - zabezpečovat koordinaci a kontrolu opatření k zajištění bezpečnosti ČR a mezinárodních závazků
 - orientace na komplexní zajišťování bezpečnosti ČR
 - spolupráce s BRK
 - orgán pro přípravu opatření pro řešení krizových situací, ale i pro řešení vzniklé krizové situace
 - v případě hrozby krizové situace a po vyhlášení nouzového stavu, stavu ohrožení státu nebo válečného stavu koordinuje a vyhodnocuje problematiku bezpečnosti ČR a připravuje vládě návrhy k jejímu zajišťování
 - jako pracovní orgán BRS je aktivován ÚKŠ pro zabezpečení řešení krizových situací
 - ÚKŠ poskytuje podporu v činnosti orgánům KŘ ÚSC a územních SÚ
 - ÚKŠ má 17 členů
 - Předseda ministr vnitra/ministr obrany
 - Koordinační a poradní orgány
 - **Výbor pro koordinaci zahraniční bezpečnostní politiky**
 - koordinace zahraniční bezpečnostní politiky s důrazem na mezinárodní postavení ČR a na vztahy s mezinárodními bezpečnostními organizacemi
 - projednává materiály pro BRS a zajišťuje informovanost resortů o aktuální zahraniční bezpečnostní situaci
 - gestorem MZV
 - **Výbor pro obranné plánování**
 - Koordinace plánování opatření k zajištění obrany ČR
 - Gestorem MO
 - **Výbor pro civilní nouzové plánování**
 - Koordinace a plánování opatření k zajištění ochrany vnitřní bezpečnosti státu, obyvatelstva a ekonomiky, kritické infrastruktury, zabezpečování preventivních opatření proti použití ZHN včetně řešení odstraňování následků jejich použití a koordinaci požadavků na civilní zdroje nezbytné pro zajištění bezpečnosti ČR
 - Gestorem MV
 - **Výbor pro zpravodajskou činnost**
 - Koordinace činností zpravodajských služeb ČR a plánování opatření k zajištění zpravodajské činnosti a spolupráci státních orgánů, které získávají, shromažďují a vyhodnocují informace nezbytné pro zajištění bezpečnosti
 - Samostatně nevyvíjí zpravodajskou činnost
 - Gestorem předseda vlády

19 Objasněte význam a popište systém zajištění přípravy hospodářských opatření pro krizové stavy a přijetí hospodářských opatření po vyhlášení krizových stavů.

Z jakých právních předpisů a upřesňujících dokumentů je vycházeno. Objasněte pojmy „nezbytná dodávka“ a „mobilizační dodávka“. Jaké dokumenty se v souvislosti se zajištěním přípravy hospodářských opatření zpracovávají na úrovni kraje. Jak je zabezpečena (jakými dokumenty upravena) příprava hospodářských opatření a přijetí hospodářských opatření po vyhlášení krizových stavů v rámci Ministerstva vnitra České republiky a Policie České republiky. Jaký je význam této úpravy.

z. č. 241/2000 Sb., o HOPKS + vyhláška 498/2000, o plánování a provádění HOPKS

- HOPKS = organizační, materiální nebo finanční opatření přijímaná správním úřadem v krizových situacích pro zabezpečení nezbytné dodávky výrobků, prací a služeb, bez nichž nelze zajistit překonání krizových stavů
- Cíl: uspokojit základní životní potřeby FO na území ČR; podpořit činnost ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, IZS, podpořit výkon veřejné správy.

SYSTÉM HOPKS:

- systém nouzového hospodářství
 - využití zdrojů běžně dostupných v podnikatelské sféře
 - podpora výkonu státní správy
 - podpora činností HZS a havarijních služeb
 - uspokojování základních životních potřeb obyvatelstva
 - využití pro všechny KS
- systém hospodářské mobilizace
 - zabezpečení mobilizačních dodávek (= nezbytná dodávka pro systém hospodářské mobilizace)
 - pro podporu ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů
 - po vyhlášení stavu ohrožení a válečného stavu
 - regulační opatření
 - omezení prodeje nedostatkových zdrojů
 - využití pro všechny KS
- použití státních hmotných rezerv
 - hmotné a mobilizační rezervy
 - zásoby pohotovostní a pro humanitární pomoc
 - využití pro všechny KS
- výstavba a údržba infrastruktury
 - zabezpečení úkolů obranného plánování a CNP
 - využití pro všechny KS

Dokumenty HOPKS na úrovni kraje:

- zpracovává plán nezbytných dodávek
- zabezpečuje nezbytnou dodávku
- rozhoduje o použití regulačních opatření

MV zabezpečuje plnění úkolů v okruhu své působnosti, tzn. opatření se přijímají v souvislosti se zajištěním výkonu státní správy a podporu činnosti PČR a HZS.

- Gesce za koordinaci a rozpracování HOPKS v resortu MV je svěřena pracovišti krizového řízení ministerstva, tj. odbor bezpečnostní politiky MV
 - Odbor spolupracuje se SSHR při upřesňování Plánu hmotného doplnění a Plánu obměn a záměn pohotovostních zásob a mobilizačních rezerv
 - Byla vypracována Koncepce MV v oblasti HOPKS
 - Součástí krizového plánu MV je plán nezbytných dodávek a plán hospodářské mobilizace
 - Nezajištěné nezbytné dodávky MV uplatňuje u SSHR formou požadavku na vytvoření pohotovostních zásob
 - PČR uplatňuje své požadavky v rámci mobilizačních dodávek podle Plánu civilních zdrojů k zajištění bezpečnosti ČR na léta 2011 a 2012 (dvouletý plánovací rámec)

20 Objasněte úlohu a význam bezpečnostních rad a krizových štábů kraje a obcí.

Na základě jakých právních předpisů jsou zřizovány a kdo je jejich předsedou. Jaký je vztah mezi bezpečnostní radou kraje či obce a příslušným krizovým štábem. Popište rozdílnost v plnění úkolů bezpečnostní rady obce při řešení mimořádných událostí a krizových situací.

z. 240/2000 § 24 + nařízení vlády 462/2000 Sb.

Bezpečnostní rady

- Poradní orgány zřizovatele pro přípravu na krizové situace
- Předsedou BR – hejtman (starosta ORP) → jmenují členy
 - Projednává a posuzuje stav zabezpečení a stav připravenosti na krizové situace
 - Mohou být přizvány další odborné osoby
 - Organizační a administrativní podmínky BR i KŠ zajišťuje pracoviště krizového řízení
- BRK (max 10 členů)
 - Hejtman; náměstek hejtmána; ředitel KÚ; zaměstnanec KÚ – tajemník BRK; vedoucí útvaru zdravotnictví KÚ; ředitel krajského ředitelství PČR; ředitel HZS kraje; příslušník Armády; další
 - Projednává a posuzuje:
 - Přehled možných zdrojů rizik a analýzu ohrožení
 - Krizový a havarijný plán (vnější havarijný plán – pokud ho schvaluje hejtman)
 - Finanční zabezpečení připravenosti
 - Plán kontrol k prověřování připravenosti a plán cvičení složek IZS
- BRO (max 8 členů)
 - Starosta; místostarosta; tajemník OÚ; zaměstnanec – tajemník BRO; příslušník PČR; příslušník HZS kraje; další
 - Projednává a posuzuje:
 - Přehled možných zdrojů rizik a analýzu ohrožení
 - Krizový a vnější havarijný plán (pokud ho schvaluje starosta)
 - Finanční zabezpečení připravenosti
 - Způsob seznámení s připravovanými krizovými opatřeními
 - Min 2x ročně

Ústřední krizový štáb

- Pracovní orgán vlády pro řešení krizových situací
- Činnost a složení upravuje Statut ÚKŠ schvalovaný vládou

Krizový štáb kraje a ORP

- Pracovní orgán zřizovatele pro řešení krizových situací
- Předsedou hejtman (starosta ORP) → jmenují další členy
 - Složení: BR, členové příslušné stálé pracovní skupiny, tj. tajemník KŠ (vždy tajemník BR), pracovníci KÚ (OÚ), zástupci základních složek IZS a odborníci
- Aktivován při:
 - vyhlášení krizového stavu na území celého státu nebo na území působnosti KŠ
 - Vyhlášení stavu nebezpečí
 - Koordinaci ZaLP a při cvičení orgánů KŘ
 - Na výzvu MV
- Projednává možnost řešení krizové situace a navrhuje opatření hejtmanovi (starostovi) na základě podkladů od BR a pracovních skupin

21 Popište systém zabezpečení ochrany před povodněmi na stupni kraj.

Z jakých právních předpisů a dalších dokumentů je vycházeno. Jaké jsou stupně povodňové aktivity. Jaký je vztah mezi povodňovou komisí obce, bezpečnostní radou obce a krizovým štábem obce při povodni? Objasněte úlohu hejtmana v rámci koordinace činnosti po vzniku povodně na území kraje.

Zákon 240/2000, 239/2000, 254/2001 Sb.

Povodeň = přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku a může způsobit škody.

Povodní je i **stav**, kdy voda může způsobit škody tím, že z určitého území nemůže dočasně přirozeným způsobem odtékat nebo její odtok je nedostatečný, případně dochází k zaplavení území při soustředěném odtoku srážkových vod.

- přirozená povodeň = způsobena přírodními jevy (tání, dešťové srážky, chod ledů)
- zvláštní povodeň = protržení vodního díla (typ 1), neřízený odtok vody (typ 2) nebo porucha vodního díla (typ 3)

Protipovodňová opatření

- technická opatření
 - proti účinkům vody v ploše povodí (regulace lesního hospodaření a zemědělské činnosti, budování retenčních a protierozních opatření)
 - proti účinkům vody ve vodních tocích (retenční prostory údolních nádrží, poldrů, ochranné hráze, zkapacitnění potoka)
 - proti účinkům splavenin (snížení hloubkové eroze, snížení břehové eroze, údržba a čištění koryta)
- netechnická opatření
 - zajištění maximální plynulosti průtoku vody

Rizika související s povodní

- rizika na životech a zdraví občanů
- hospodářské dopady – zemědělského charakteru
- rizika na majetku
- rizika na ŽP

Stupně povodňové aktivity

- Vyjadřují míru povodňového nebezpečí ve vazbě na směrodatné limity, jimiž jsou zpravidla vodní stavy, průtoky v hlásných profilech na vodních tocích, případně na mezní nebo kritické hodnoty jiného jevu uvedené v příslušném povodňovém plánu
- **bdělost** - nastává při nebezpečí přirozené povodně či mezní hodnoty vodního díla; zahajuje činnost hlásná a hlídková služba
- **pohotovost** - vyhláší se když nebezpečí přirozené povodně přerůstá v povodeň nebo překročení mezních hodnot na vodním díle; aktivizují se povodňové orgány, uvádějí se do pohotovosti prostředky na zabezpečovací práce; provádějí se opatření ke zmírnění povodně podle plánu
- **ohrožení** - vyhláší se při nebezpečí vzniku škod většího rozsahu nebo dosažení kritických hodnot na vodním díle; provádějí se zabezpečovací a podle potřeby záchranné práce nebo evakuace

Povodňové orgány na úrovni kraje

- v období mimo povodeň – krajské úřady + vodoprávní úřady
- po dobu povodně – povodňové komise krajů (předsedou hejtman)
 - pokud je z důvodu povodně vyhlášen krizový stav, svolává se krizový štáb a povodňové orgány se stávají součástí krizového štábu kraje
 - povodňové komise se ze zákona zřizují na ústřední úrovni, na krajské a na úrovni ORP
 - na úrovni obce je možné povodňovou komici zřídit, jinak tuto činnost zajišťuje rada obce
 - ústřední povodňovou komisi zřizuje vláda, předsedou je ministr životního prostředí, místopředsedou ministr vnitra

- ústřední povodňová komise řídí, kontroluje, koordinuje a ukládá řízení ochrany před povodněmi v době, kdy povodeň ohrožuje rozsáhlá území a krajské povodňové komise nestačí činit potřebná opatření
- povodňová komise kraje
 - účastní se hlášené povodňové služby, informuje o nebezpečí a průběhu povodně
 - vyhláší a odvolává stupně povodňové aktivity
 - řídí ovlivňování odtokových poměrů manipulacemi na vodních dílech
 - posuzuje vliv zabezpečovacích prací na vodních tocích a vodních dílech na odtokový režim
 - vede záznamy v povodňové knize
- hejtman, jako předseda povodňové komise, řídí všechna opatření po vzniku povodně až do doby vyhlášení krizového stavu
 - může vyhlásit stav nebezpečí
 - aktivuje se krizový štáb (hejtman je vedoucím)
 - je oprávněn uložit pracovní výpomoc, povinnost poskytnout věcné prostředky
 - odstranění staveb za účelem zmírnění ohrožení ... (§ 14 z. 240/2000)

Bezpečnostní rady obcí jsou koordinačními orgány pro přípravu na krizové situace a krizové štáby jsou pracovní orgány k řešení krizových situací.

- Vztah mezi povodňovou komisí a krizovým štábem
 - Při vyhlášení krizového stavu přecházejí oprávnění a povinnosti povodňových orgánů na místně příslušné orgány KŘ, které ke své činnosti zřizují, jako svůj pracovní orgán, krizový štáb
 - Mimo krizový stav řídí povodně povodňová komise
 - U obcí fungují povodňové komise a krizové štáby vedle sebe, ale většinou při vyhlášení krizového stavu se komise stává součástí krizového štábu
- BRO – fce koordinační, KŠO – funkce realizační, vodoprávní úřad – fce organizační, povodňová komise – fce poradní

Povodňový plán

- pojem, funkce
 - základní dokument ochrany před povodněmi
 - slouží ke koordinaci činností v daném území v době povodňové situace
 - souhrn organizačních a technických opatření, potřebných k odvrácení nebo zmírnění škod při povodních na ChrZ
 - povodňové plány menších celků musí být v souladu s povodňovým plánem vyššího stupně
- postaveny na roveň havarijních plánů a součástí operačních plánů
- podklady
 - hydrologické a hydraulické údaje (př. záplavová území, průtočné kapacity...)
 - technické údaje (př. mapy, způsob předávání info, ohrožené nemovitosti...)
 - organizační údaje (př. související povodňové plány, havarijní a krizové plány, plány evakuace...)
- **struktura**
 - věcná část
 - charakteristika území, analýza rizik
 - organizační část
 - orgány KŘ, zabezpečení prostředků, schéma toku informací
 - grafická část
- aktualizace 1x ročně

22 Objasněte význam a přínos typových činností složek integrovaného záchranného systému při řešení mimořádných událostí.

Proč bylo k jejich zpracování přistoupeno a z jakých podkladových materiálů (právní předpisy, směrnice apod.) je při jejich zpracování vycházeno. Vysvětlete význam katalogu typových činností Jaký je hlavní obsah listu velitele zásahu a listu operačních středisek.

Typové činnosti složek IZS jsou zpracovávány pro srozumitelné rozdělení úkolů a činností při společném postupu při zásahu IZS.

- Rozpracovávají vazby a definuje úkoly a kompetence jednotlivých složek IZS
- Dle vyhlášky 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS
- Vydává GŘ HZS
- Obsahují postup složek při ZaLP s ohledem na druh a charakter MU
- Podstatou je zaměření na nejnižší možnou úroveň, tj. na konkrétní druh MU, pro který je zpracován v tzv. společném listu složek IZS modelový sled ZaLP
 - Společný list složek + list každé složky IZS + list velitele zásahu → předloženo Výboru pro civilní nouzové plánování ke schválení
 - Uskutečněné a ověřené použití radiologické zbraně
 - Demonstrování úmyslu sebevraždy
 - Výbušný předmět
 - Letecká nehoda
 - Předmět s podezření na B-agens nebo toxiny
 - Veřejný pořádek při technoparty
 - Pátrací akce v terénu – pohřešované osoby
 - MU s velkým počtem raněných
 - Porucha plynulosti dopravního provozu

Katalog typových činností složek IZS při společném zásahu

- Vymezuje činnost jednotlivých složek IZS při konkrétním společném provádění ZaLP při určitém druhu a charakteru MU
- Základní využití je sjednocovací a usměrňovací funkce pro IZS jako náhrada smluvních ujednání
- Využívá se i pro plánování cvičení
- Součástí je list velitele zásahu a list operačního střediska
- Neveřejná dokumentace obsahující 10 typových činností

List velitele zásahu

- Základní údaje o všech činnostech, které velitel zásahu na místě zásahu zabezpečuje
- Nejdůležitější a nepodrobnější list typové činnosti složek IZS (může sloužit i jako kontrolní seznam velitele, který zabezpečuje řízení na taktické úrovni)
- Obsahuje předpokládané pořadí a seznam úkolů, jejichž provedení bude velitel při zásahu koordinovat
 - Pořadí úkolů vychází z algoritmů činností a má věcnou logiku

List operačních středisek

- Výčet a stručná charakteristika subjektů, které se účastní řízení zásahu na operační úrovni (OPIS, KOPIS, ZOPIS...)
- Obecné a zvláštní úkoly jednotlivých operačních středisek s vymezením jednotlivých úkolů pro jednotlivé subjekty, rozsah využitelných sil a prostředků
- Operační střediska mohou využívat listy jednotlivých cizích složek
- List operačních středisek by měl zabránit případným opomenutím ve vyznění

23 Vysvětlíte význam a úlohu bezpečnostních složek v systému řízení bezpečnosti.

Vyjmenujte jednotlivé bezpečnostní složky a podle jaké legislativy se řídí při plnění svých úkolů. Jak je upraven vztah mezi orgány státní správy, krizovými orgány a bezpečnostními složkami.

Zákon č. 110/1998 Sb. stanovuje složky, které jsou základem bezpečnostního systému ČR

- Bezpečnost zajišťují a složkami IZS jsou:
 - Ozbrojené síly – Army
 - 219/1999 Sb., o ozbrojených silách ČR + 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR
 - Armáda, Vojenská kancelář prezidenta republiky, Hradní stráž
 - Zajišťuje vnější bezpečnost
 - V rámci KŘ - plní úkoly PČR při ochraně vnitřního pořádku, provádí ZaLP za použití vojenské techniky, zabezpečuje leteckou zdravotnickou dopravu, plnění humanitárních úkolů CO
 - Ozbrojené bezpečnostní sbory – PČR, obecní policie
 - PČR - 273/2008 Sb., o PČR
 - Policejní prezidium, krajská ředitelství PČR
 - Zajišťuje vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek
 - BIS – 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě
 - Zpravodajská instituce – odhaluje, popisuje a hodnotí rizika v zákonem určených oblastech
 - Obecní policie – 553/1991 Sb., o obecní policii
 - Orgán obce zabezpečující místní záležitosti veřejného pořádku
 - Záchranné sbory – HZS, ZZS
 - HZS – 238/2000 Sb., o HZS
 - Úkoly na úseku ochrany obyvatel a majetku před požáry a provádění ZaLP
 - Organizuje IZS ...
 - ZZS – především vyhláška 434/1992 Sb., o záchranné službě
 - Havarijní služby – havarijní, pohotovostní, odborné
- Zajišťování bezpečnosti není pouze záležitostí určených složek, ale podílí se na ní i VS a PO + FO
- Vztahy mezi orgány státní správy, krizovými orgány a bezpečnostními složkami vychází:
 - Ústavy
 - Ústavního zákona 110/1998 Sb.
 - Zákona 2/1969 Sb., kompetenčního zákona
 - Krizových zákonů
 - Zákonů upravujících činnost a úkoly bezpečnostních složek
- Ústřední úroveň řízení
 - MV – nejvýznamnější resort v oblasti příprav a koordinace VS u krizových situací, které nesouvisejí se zajišťováním obrany ČR
 - Resort MV je zapojen do pracovních orgánů KŘ od ústřední úrovně (členství ministra vnitra v BRS a v ÚKŠ – spolu s 1. náměstkem MV, generálním ředitelem HZS a policejním prezidentem) až po úroveň krizových štábů obcí
 - Ministr vnitra = předseda ÚKŠ pro nevojenské krizové situace, předseda Výboru pro civilní nouzové plánování a člen Výboru pro zpravodajskou činnost
 - 1. Náměstek MV – člen Výboru pro obranné plánování a Výboru pro koordinaci zahraniční bezpečnostní politiky

- Územní úroveň řízení
 - Krajská ředitelství PČR jsou významným partnerem krizového řízení kraje
 - Zástupci bezpečnostních složek se účastní BRK i BRO, povodňových, nálezových aj. komisí, podílí se na zpracování dokumentace krizového plánu kraje apod.
- Obecně lze říct, že orgány státní správy a zástupci bezpečnostních složek se podílí na tvorbě bezpečnostního systému, na přípravě na mimořádné události a na plánování řešení krizových situací
- Podle druhu MÚ nebo KS se orgány státní správy podílí na koordinaci řešení KS a bezpečnostní složky jsou výkonnou složkou při jejich řešení
- Krizovými orgány jsou
 - Vláda
 - Ministerstva a jiné správní úřady
 - Ministerstvo vnitra
 - Ministerstvo zdravotnictví
 - Ministerstvo dopravy
 - Ministerstvo průmyslu a obchodu
 - Česká národní banka
 - Orgány kraje a další orgány s působností na území kraje
 - Orgány obce s rozšířenou působností
 - Orgány obce

24 Objasněte důvod potřeby omezení práv a svobod při řešení krizových situací.

Za jakých podmínek lze práva a svobody občanů omezit. O jaká konkrétní omezení se jedná. Jakým způsobem jsou občané o těchto opatřeních informováni.

Základní lidská práva a svobody – možnost jejich omezení v zákonem stanovených případech, v nezbytně nutném rozsahu a po nezbytně nutnou dobu

- **nedotknutelnost osoby a soukromí**
- **vlastnické právo**
 - vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva je možné ve veřejném zájmu, na základě zákona a za náhradu
- **svoboda pohybu a pobytu**
 - omezení je možné, pokud je to nevyhnutelné pro bezpečnost státu, udržení veřejného pořádku, ochranu zdraví nebo ochranu práva a svobod druhých a na vymezených územích též z důvodu ochrany přírody.
- **shromažďovací právo**
 - Omezení je možné na veřejných místech, pokud je to nutné na ochranu práv a svobod druhých ...
- **právo na stávku**
 - nepřísluší soudcům, prokurátorům, příslušníkům ozbrojených sil a příslušníkům bezpečnostních sborů

DRUHY OMEZENÍ PRÁV A REGULAČNÍ OPATŘENÍ	vláda	hejtman	starosta	velitel
Evakuace osob a majetku	X	X	X	X
Zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob	X	X		
Pracovní povinnost, výpomoc, věcné prostředky	X	X	X	X
Provádění a odstraňování staveb, prací, terénních úprav	X	X	X	X
Nasazení vojáků a JPO	X			
Přednostní zásobování vybraných zařízení a bezpečnostních složek	X	X		
Zabezpečení náhradního způsobu rozhodování o dávkách a jejich výplatě		X		
Vykonávání péče o nezletilé		X		
Zákaz obchodování s cennými papíry	X			
Regulační opatření v dopravě	X	X		
Regulační opatření v maloobchodě		X		
Regulační opatření dovozu a vývozu	X SOS			
Regulační opatření ve výstavbě	X SOS			
Regulační opatření v distribuci zdravotnického materiálu, léčiv	X			
Regulační opatření v distribuci vody, potravin	X			
Regulační opatření v měnové oblasti (na návrh guvernéra ČNB)	X SOS			
Omezení vstupu na území ČR	X SOS			
Omezení držení a nošení střelných zbraní a střeliva	X SOS			
Zvýšená kontrolní činnost na úseku zbraní a střeliva	X SOS			

výjimky

- osoby s imunitou podle mezinárodního práva
- osoby mladší 18 let a starší 62 let, zdravotně nezpůsobilé osoby, v určitých činnostech ženy
- osvobozené osoby mohou pomoc poskytnout dobrovolně

náhrady

- náhrada za omezení vlastnického práva a poskytnutí věcné či osobní pomoci
 - KÚ v jehož územním obvodu byla pomoc poskytována - Do 6 měsíců od ukončení ZaLP
- náhrada škody
 - za škodu způsobenou v souvislosti se ZaLP a cvičeními odpovídá stát
 - stát se může liberovat (zprostit, vyvinit), prokáže-li že postižený škodu zavinil nebo způsobil
 - náhrada škody se vyplácí prostřednictvím KÚ v jehož územním obvodu škoda vznikla
 - lhůty – subjektivní 6 měsíců, objektivní 5 let

podrobně:

vláda

- nouzový stav
 - evakuace osob a majetku
 - zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob
 - ukládání pracovní povinnosti, pracovní výpomoci nebo povinnosti poskytnout věcné prostředky
 - bezodkladné provádění staveb, stavebních prací, terénních úprav nebo odstraňování staveb
 - nařízení nasazení vojáků v činné službě a JPO
 - nařídít přednostní zásobování dětských, zdravotnických nebo sociálních zařízení, ozbrojených sil, bezpečnostních sborů a složek IZS
 - zakázat obchodování s veřejně obchodovatelnými cennými papíry
 - regulační opatření v oblasti dopravy, distribuce zdravotnického materiálu a léčiv, distribuce vody a potravin
- stav ohrožení státu
 - omezení vstupu na území ČR
 - omezení držení a nošení střelných zbraní a střeliva
 - zvýšená kontrolní činnost na úseku střelných zbraní, střeliva....
 - regulační opatření v oblasti vývozu a dovozu, výstavby ..
 - regulační opatření v oblasti měnové (na návrh guvernéra ČNB)

hejtman

- stav nebezpečí
 - nařídí pracovní povinnost, pracovní výpomoc nebo poskytnutí věcných prostředků
 - bezodkladné provádění staveb, stavebních prací, terénních úprav nebo odstraňování staveb
 - vykonávání péče o nezletilé
 - přednostní zásobování dětských, zdravotnických nebo sociálních zařízení, ozbrojených sil, bezpečnostních sborů a složek IZS
 - evakuace obyvatelstva
 - zabezpečení náhradního způsobu rozhodování o dávkách sociální péče a jejich výplatě
 - zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob
 - nařídít povinnost dodat výrobky, práce a služby a nařídít jejich skladování či přemístění na určené místo
 - zavést regulaci prodávané zboží v maloobchodě (stanovit příděly apod.)
 - regulační opatření v oblasti dopravy
- nouzový stav + stav ohrožení státu
 - zajišťuje provedení krizových opatření v podmínkách kraje

starosta a velitel zásahu

- při provádění záchranných a likvidačních prací
 - vyzve k poskytnutí věcné a osobní pomoci
 - velitel zásahu nařídí bezodkladné provádění nebo odstraňování staveb, terénních úprav
 - zakázat nebo omezit vstup osob či nařídít evakuaci

25 Objasněte význam ochrany kritické infrastruktury v rámci řízení bezpečnosti.

Co se pod pojmem kritická infrastruktura, ochrana kritické infrastruktury, prvek a subjekt kritické infrastruktury a průřezová a odvětvová kritéria rozumí. Jaký je cíl ochrany kritické infrastruktury. Jaké materiály byly v posledním období k této problematice projednávány a následně přijaty.

§ 2 písm. g) - m) zákona č. 240/2000 Sb.

- **KI** = prvek kritické infrastruktury nebo systém prvků kritické infrastruktury, jehož narušení funkce by mělo závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, zdraví osob nebo ekonomiku státu
- **EKI** = KI na území ČR, jejíž narušení by mělo závažný dopad i na další členský stát EU
 - Dle Směrnice o EKI je EKI KI na území členských států, jejíž narušení nebo zničení by mělo závažný dopad pro nejméně dva členské státy.
- **Prvkem KI** je zejména stavba, zařízení, prostředek nebo veřejná infrastruktura, určené podle průřezových a odvětvových kritérií
- **Subjektem** kritické infrastruktury je provozovatel prvku KI
- **Průřezovými kritérii** je soubor hledisek pro posuzování závažnosti vlivu narušení funkce prvku KI s mezními hodnotami, které zahrnují rozsah ztrát na životě, dopad na zdraví osob, mimořádně vážný ekonomický dopad nebo dopad na veřejnost v důsledku rozsáhlého omezení poskytování nezbytných služeb nebo jiného závažného zásahu do každodenního života
 - Nařízení vlády 432/2010 Sb., o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury
 - Oběti = > 250 mrtvých nebo >2500 hospitalizovaných
 - Ekonomika = >0,5% HDP
 - Veřejnost = >125000 občanů
- **Odvětvovými kritérii** jsou technické nebo provozní hodnoty k určování prvku KI v odvětvích energetika, vodní hospodářství, potravinářství a zemědělství, zdravotnictví, doprava, komunikační a informační systémy, finanční trh a měna, nouzové služby a veřejná správa.
- **Ochranou** KI se rozumí opatření zaměřená na snížení rizika narušení funkce prvku kritické infrastruktury
- **Cílem ochrany** KI je zajištění plnění základních funkcí státu, především bezpečnost, ochrana obyvatel a udržitelný rozvoj.
- **Ministerstva a jiné SÚ**
 - Navrhují odvětvová kritéria a předkládají je MV
 - Vyžadují od subjektů KI podklady
 - Určují prvky KI
 - MV vede seznam prvků KI
 - Kontrolují plány krizové připravenosti subjektů EKI
 - Poskytují jednou ročně MV informaci o ochraně EKI a dvakrát ročně o provedené kontrole EKI

Právní předpisy k problematice ochrany KI přijaté či novelizované v posledním období

- Transpozice Směrnice Rady Evropské unie č. 2008/114/ES o určování a označování evropských kritických infrastruktur a posuzování potřeby zvýšit jejich ochranu do národního právního řádu
- Zákon. Č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 432/2010 Sb., o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury
- Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Usnesení vlády č. 140 ze dne 22. února 2010 – schválení Komplexní strategie České republiky k řešení kritické infrastruktury a Národního programu ochrany kritické infrastruktury

26 Objasněte úlohu význam a obsah dokumentu Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020 v rámci řízení bezpečnosti.

Objasněte způsob a zodpovědnost za zajišťování a provozování systému varování. Jaká je úloha civilního nouzového plánování v rámci této koncepce.

ochrana obyvatelstva (239/2000)= plnění úkolů civilní ochrany (s odkazem na čl. 61 Dodatkového protokolu k Ženevským úmluvám z 12 srpna 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů)

- zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku

ochrana obyvatelstva (Koncepce) = soubor činností a postupů věcně příslušných orgánů a dalších zainteresovaných orgánů, organizací, složek a obyvatelstva, prováděných s cílem minimalizace negativních dopadů možných mimořádných událostí a krizových situací na zdraví a životy lidí a jejich životní podmínky.

Koncepce 2013/2020

- Bezpečná společnost – úkoly veřejné správy, podnikové sféry a občanů
- Základní organizační a technická opatření ochrany obyvatelstva
- Plánování a řešení opatření k ochraně obyvatelstva pro mimořádné události, nevojenské a vojenské KS
- Připravenost sil a prostředků
- Materiální a finanční zabezpečení

VAROVÁNÍ je souhrn technických a organizačních opatření, zabezpečujících včasné upozornění obyvatelstva na hrozící nebo nastalou mimořádnou událost

VYROZUMĚNÍ je souhrn technických a organizačních opatření, zabezpečujících předávání informací o hrozící nebo nastalé mimořádné události orgánům krizového řízení, právníkům osobám a podnikajícím fyzickým osobám určeným havarijním nebo krizovým plánem

JEDNOTNÝ SYSTÉM VAROVÁNÍ A VYROZUMĚNÍ

- integrovaný systém, kterým stát plní povinnost zabezpečit varování a vyrozumění obyvatelstva v případě MÚ
- 239/2000 Sb., vyhláška 380/2002 Sb., Zřizován a provozován MVČR
- Vyrozumívací centra
 - místo pro organizační, technické a provozní zabezpečení varování, vyrozumění a informování
 - umístěno na KOPIS HZS a na pracovištích dalších subjektů dle zákona
- Přenosové systémy
- Prvky varování a vyrozumění
- zařízení pro informování občanů

TÍSŇOVÁ INFORMACE A JEJÍ PŘENOS

- informace pro PO a FO o charakteru ohrožení a prováděných opatřeních k eliminaci následků MU předávaná ihned po ukončení varovného signálu
- na republikové úrovni:
 - z pracoviště OPIS GR HZS je zajištěn vstup do vysílání ČRO - Praha a Radiožurnál
 - do vysílání ČT je zajištěn vstup na ČT1 a ČT2
- na krajské úrovni:
 - smluvně zajištěno předávání informací cestou regionálního studia ČRo
 - vstup do vysílání je realizován zařazením předem připravených tísňových hlášení a informací
- na úrovni ORP:
 - smluvní zabezpečení v regionálních sdělovacích prostředcích
 - místní rozhlas, síť elektrických poplachových sirén, mobilní telefony, kabelová televize, rozhlasové vozy složek IZS, závodní a objektové rozhlas, megafony, atd.

- povinnost poskytnout vysílací čas pro důležitá a neodkladná oznámení v naléhavém veřejném zájmu je provozovatelům rozhlasového a televizního vysílání dána zákonem č.468/1991 Sb. o rozhlasovém a televizním vysílání

VAROVNÝM SIGNÁLEM rozumíme stanovený způsob upozornění obyvatelstva na hrozící nebo nastalou MU
Elektronická a rotační siréna

- kolísavý přerušovaný – všeobecná výstraha 140s
- kolísavý nepřerušovaný – zkouška sirén 140s
- požární poplach – 25s zvuk, 10s ticho a 25s zvuk

CNP v Koncepci

ucelená oblast nevojenského plánování ochrany společností členských států NATO před následky mimořádných událostí a krizových situací

oblasti CNP v ČR:

- plnění úkolů ochrany obyvatelstva,
- nepřetržité fungování orgánů státní správy a orgánů územní samosprávy,
- přijatelná forma společenského a hospodářského života,
- fungování kritické (životně důležité) infrastruktury,
- spolupráce veřejného a soukromého sektoru,
- civilní zdroje nezbytné pro zajištění bezpečnosti,
- civilně vojenská spolupráce,
- civilní podpora činnosti ozbrojených sil a bezpečnostních
- zdrojů pro případ jejich použití, včetně koordinace požadavků na ozbrojené síly